

Автор: Арысова Маншук Сайлауовна

Пән: Жаратылыстану

Сынып: 4-сынып

Бөлім: Мен - зерттеушімін

Тақырып: Жүйке жүйесін қандай мүшелер құрайды?

Оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтемеу):	4.2.3.2. Жүйке жүйесі және оның адам ағзасындағы рөлін сипаттау
Сабақтың мақсаты:	Барлық оқушылар: Жүйке жүйесіне енетін ағзаларды біледі. Көптеген оқушылар: Жүйке жүйесіне енетін әр мүшенің адам ағзасындаатқаратын рөлін сипаттайды Кейбір оқушылар: Жүйке жүйесі бойынша менталды карта құрастыра алады
Тілдік мақсаттар:	Пәндік терминология мен тірек сөздер: Жүйке жүйесі "ми" , "жұлын" , "жүйелер" Сабақта диалог /жазу үшін пайдаланылатын тіл
Күтілетін нәтиже:	Жүйке жүйесіне енетін ағзаларды біледі.
Бағалау критерийлері:	- Жүйке жүйесіне енетін ағзаларды атайды - Жүйке жүйесінің адам ағзасындағы рөлін сипаттайды
Құндылықтарды дарыту:	"Адасқан ариптер " әдісі кезінде ұйымшылдыққа, бірлікке тәрбиелеймін. Жүйке жүйесінің маңыздылығы жайлы айта келе салауатты өмір салтына тәрбиелеу
АКТ-ны қолдану дағдылары:	Интербелсенді тақта https://vk.com/video (сабақты түсіндіру кезінде қолданамын) «Таңғалдыру сәттері» әдісі топпен жұмыс жасау кезінде планшет арқылы оқулықтағы бейнежазбаны қарау кезінде АКТ -мен байланысады.
Пәнаралық байланыс:	Бейнежазбаларды қарап, талқылау кезінде АКТ пәнімен байланысады "Ұйқасын тап" әдісімен топқа бөліну кезіндеәдебиет оқу пәнімен байланысады
Бастапқы білім:	Адамның ішкі мүшелерінің орналасуы туралы мәліметтерді біледі. "Білетініңіздің барлығы" әдісі бейнежазбасы бойынша талқылау кезінде еске түсіріледі

Сабақ барысы

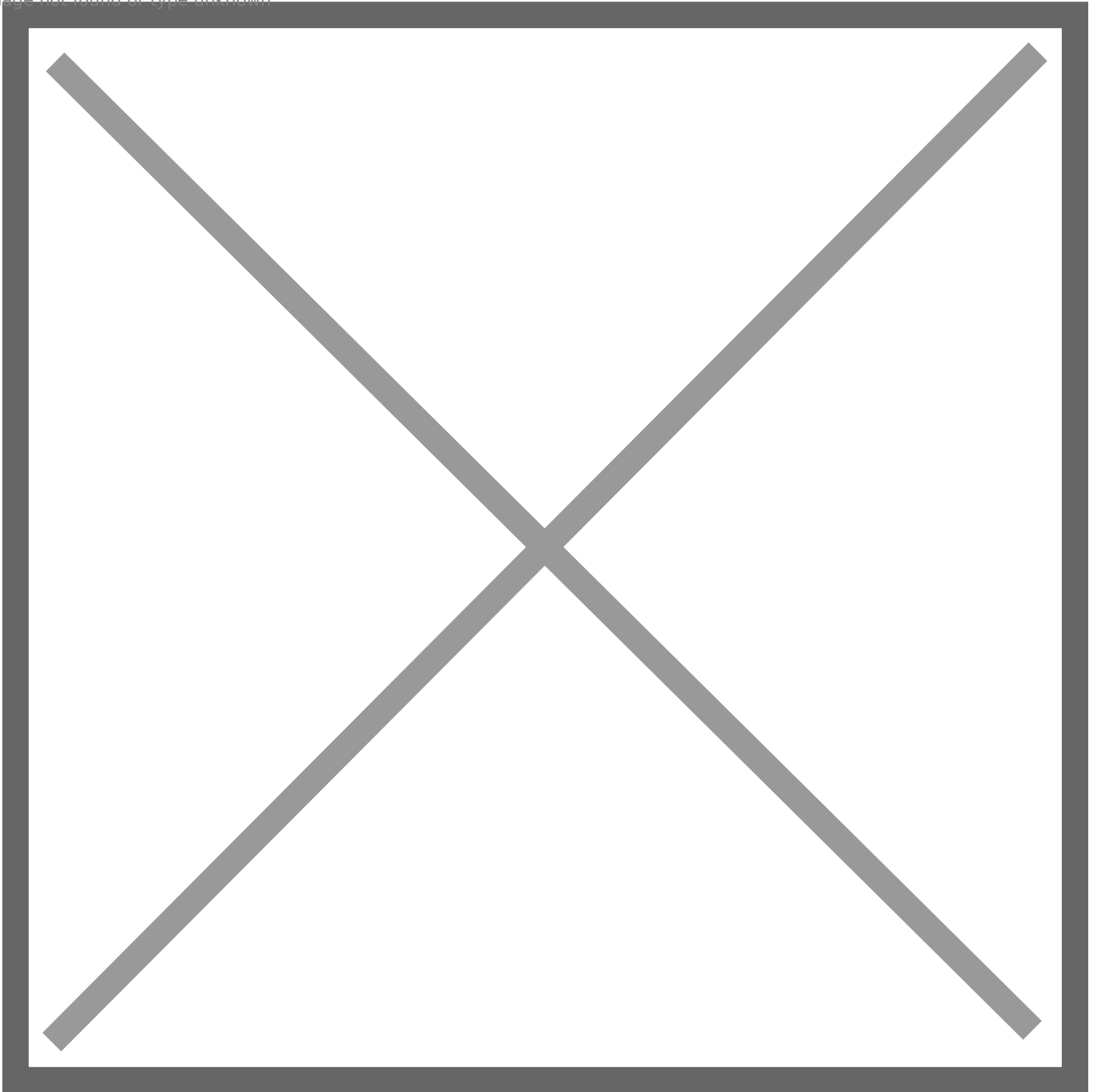
Сабақ	Жоспарланған іс-әрекет	Ресурстар
-------	------------------------	-----------

Сабақтағы жоспарланған іс- әрекет

бақылаушының қызығушылығын ояту" Көңіл күйін қандай балақай?" әдісі Балалардың көңіл күйлерін сұрау (күннің , ашық бұлттың, қою бұлттың суреттері беріледі)

ын Image not found or type unknown

бақылаушының (8 минут)

Дескриптор: -Суреттер арқылы көңіл күйлерін айтады.

бөлу.

жолдарын алып, бір өлеңді құрастырып шығады)

Ақ киімді, денелі, ақ сақалды,

Соқыр, мылқау, танымас тірі жанды.

Үсті - басы ақ қырау, түсі суық,

Басқан жері сықырлап, келіп қалды.

Жаз

Жаздыгүн шілде болғанда,

Көкорай шалғын, бәйшешек,

Ұзарып өсіп толғанда;

Күркіреп жатқан өзенге,

Күз

Сұр бұлт түсі суық қаптайды аспан,

Күз болып, дымқыл тұман жерді басқан.

Білмеймін тойғаны ма, тоңғаны ма,

Жылқы ойнап, бие қашқан, тай жарысқан.

Абай Құнанбаевтың 175 жылдығы мерей тойы туралы айтылады.

"Ұйқасын тап" әдісімен топқа

Абай Құнанбаевтың өлеңдерімен 3 топқа бөлінеді. (өлең

Қыс

Са **III. Ширату тапсырмасы**

ба **ҰЖ. "Білетініңіздің барлығы" әдісі**

қт Бейнежазба "Адамның ішкі мүшелерінің орналасуы" туралы мәліметтерді еске түсіру мақсатында

ын **Дескрипторы:**

ор -Бейнежазбаны қарайды.

та - Адамның ішкі мүшелерінің орналасуын атайды

сы

(**М.Т "Есте сақтайық" Бейнебаян (Жүйке жүйесіне енетін ағзалар туралы түсінік беру`) Дескриптор:**

1 - Жүйке жүйесінің құрылысын ажыратады.

5 - Адамның жүйке жүйесінің мүшелерін анықтайды.

ми - Жүйке жүйесінің қызметі адамның барлық мүшелерінің үйлесімді жұмыс істеуін , реттеуін , басқаруынмен танысады

ну

т **ҰЖ "Ыммен, қимылмен көрсет" әдісі** (Мұғалім көрсетіп тұрған жағдаяттарға балалар өз реакциясын ыммен ,қимылмен көрсетеді)

) -Қолына ине кіріп кетті

-Саусағынды балғамен ұрып алдын

-Көзіңе жарық сәулесі түсті

-Кенеттен қатты күн күркіреді

-Қарның ашты

-Әдемі табиғат пейзажың көрдің

-Ыстық табаға қолың тиіп кетті

-Хош иісті гүлді иіскедің

Талдау сұрақтары «Конверт - сұрақ» әдісі

- Осы реакцияларды қалай жасайсың? - Осындай жағдайларды шынайы өмірде жасағанда ағзаңды не басқарады?

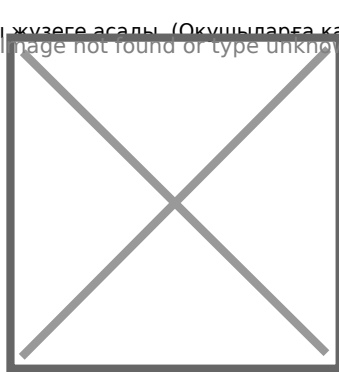
Дескриптор:

- Ыммен қимылмен көрсетеді;

- Сұрақтарға жауап береді;

I - Бағалау критерийі :

Жүйке жүйесіне енетін ағзаларды атайды.

II топ. «Досыңмен бөліс» әдісі (Оқушыларға қағаздан қиылған адамның сұлбасына ми,жұлын ,жүйкелерді салады)

Дескриптор:

- Адамның сұлбасына "ми", "жұлын", "жүйкелерді" салады;

Саралау: Қорытынды жауаптарына сәйкес жұптарды саралайды

ТЖ «Білімді қолдан» әдісімен топтарға тапсырмалар беріледі.

I топ.«Ми » тобы: (Планшетпен AR NIS 4жаратылыстану оқулықтағы бейнежазбаны қарап жүйке жүйесі енетін ағзаларды айтады)

Дескриптор:

- Бейнежазбаны жүйке жүйесіне енетін ағзаларды қарайды;

- Жүйке жүйесіне енетін ағзалар туралы айтады ;

II топ. «Жұлын » тобы. (Оқушылар қиылған сурет бөліктерінен жүйке жүйесіне енетін ағзаларды айтады)

Дескриптор:

- Қиылған сурет бөліктерінен жүйке жүйесінің сурет құрастырады

-Құрастырған жүйке жүйесіне енетін ағзалардың суреттерін айтады

III топ: «Жүйкелер » тобы (Оқушылар жүйке жүйесіне енетін ағзалардың суреттерін салып айтады.

Саралау: Диалог және қолдау көрсету бойынша мұғалім тарапынан қажет топтарға нұсқау көрсетеді. Оқушылар да бірін - бірі қателіктерін түзетіп отырады.

Дескриптор:

-Жүйке жүйесіне енетін ағзалардың суреттерін салады.

-Салған суреттерін айтады.

ҚБ тапсырмасы ӨЖ "Сәйкестендір" әдісі (Кесте бағандарында берілген ақпараттарды сәйкестендір)

Ағзалар жүйесінің қызметі

1) Мүшелер мен ағзалар жүйесінің жұмысын реттейді

2) Ми қайда орналасады

Ағзалар жүйесі

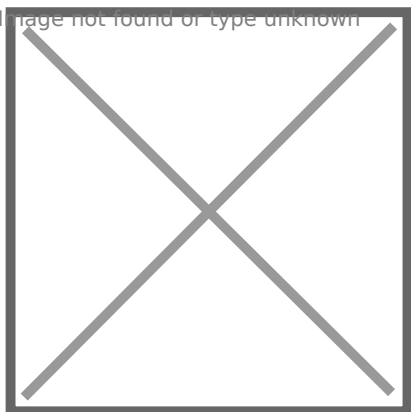
А) бас сүйек қуысында орналасқан)

Ә) омыртқа жотасының өзегінде орналасқан)

Са
ба
қт
ы
н
со
ңы
(
1
5
ми
ну
т
)

ҚБ тапсырмасы ӨЖ «Ортақ портрет» әдісі

1) Суретке мұқият қара. Адамның жүйке жүйесінің мүшелерін жаз

2) Сұрақтардың негізінде адамның жүйке жүйесі туралы әңгімеле

-Жүйке жүйесі деген не?

-Жүйке жүйесі қандай мүшелерден тұрады?

-Олар қандай қызмет атқарады?

-Адам ағзасы үшін жүйке жүйесінің қандай маңызы бар?

- адамның жүйке жүйесінің мүшелерін атайды;

- жүйке жүйесінің қызметін сипаттайды

- адам ағзасы үшін жүйке жүйесінің маңызын түсіндіреді

Саралау: Қарқын бойынша саралау Қарқыны жоғары ,қолдауды аз қажет ететін оқушыларға ментальды карта құрастыруға тапсырма беремін

Ментальды карта

А3 қағазға ментальды карта құрастыру

Саралау: диалог және қарқын бойынша саралау .

Қарқыны баяу , қолдауды көп қажет ететін оқушыларға жетелеуші сұрақтар арқылы қолдау көрсетемін

Сұрақтар

1)Ми қандай қызмет атқарады ?

2) Адам ағзасын олар не үшін керек?

Бағалау "Жұлдызшалар" әдісі

ағзасындағы рөлін сипаттай алса

- Жүйке жүйесінің адам

- Жүйке жүйесінің адам ағзасындағы рөлін сипаттауда

қателессе

- Жүйке жүйесінің адам ағзасындағы рөлін сипаттай алмаса

«Ақиқат немесе жалған» әдісі

1.Жүйке жүйесін ми, жұлын, жүйкелер құрайды.

2.Жұлын мимен байланысты емес.

3.Жануарларда жүйке жүйесі болады.

4.Ми бассүйегінде емес .

Дескриптор:

- Бірінші пікірдің ақиқат екенін анықтайды.

- Екінші пікірдің жалған екенін анықтайды.

- Үшінші пікірдің ақиқат екенін анықтайды.

- Төртінші пікірдің жалған екенін анықтайды.

<p>Ре фл (2 ми ну т)</p>	<p>-Сабағымның мақсатын оқу бағдарламасының талабына сүйеніп алдым. Оқушылардың барлығы әртүрлі әдістерді пайдаланып жүйке жүйесі және оның адам ағзасындағы рөлін сипаттау туралы мәліметтер түсіндірдім . Дереккөздер көбірек қолданамын. Интербелсенді тақтамен көбірек жұмыс жүргізуді қолға аламын.</p> <p>Қандай екі нәрсе табысты болды (оқытуды да, оқуды да ескеріңіз)? 1."Ұйқасын тап" әдісімен топқа бөлутабысты болды 2.«Бірлескен жұмыс» әдісімен топтарға тапсырмалар беру тиімді әдіс болды.</p> <p>Қандай екі нәрсе сабақты жақсартта алады (оқытуды да, оқуды да ескеріңіз)? 1. Жаңа әдіс-тәсілдер қолдансам сабақ жақсара түседі 2.Түрлі дереккөздер қолдансам сабақ жақсара түседі</p> <p>Сабақ барысында сынып немесе жекелеген оқушылардың жетістіктері/қиындықтары туралы не білдім? Менің келесі сабағымды жетілдіруге не көмектеседі, неге көңіл бөлу керек? 1. Саралау тәсілдеріне көбірек көңіл бөлуім керек 2.АКТ құралдарын оқушылардың сабақта көбірек қолдануына көңіл бөлуім керек</p>
<p>Са ра ла у</p>	<p>"Ұйқасын тап" әдісімен топқа бөлуде жіктеу арқылы сараланадым ЖЖ:« Досыңмен бөліс»әдісі қорытынды жауаптарына сәйкес жұптарды саралайдым ТЖ «Біліміңді қолдан» әдісіменДиалог және қолдау көрсету бойынша мұғалім тарапынан қажет топтарға нұсқау көрсеттім .Оқушылар да бірін - бірі қателіктерін түзетіп отырды.</p> <p>ТЖ «Бірлескен жұмыс»әдісімен қорытынды жауаптарына сәйкес топтарды сараланадым.</p> <p>ӨЖ«Ортақ портрет»әдісі бойынша өзіндік жұмыс жүрген кезінде "Диалаог және қолдау көрсету арқылы сараладым.</p> <p>ӨЖ«Ортақ портрет»әдісі арқылы қарқын бойынша менталды карта құрастыру тапсырмасы беру арқылы сараладым.</p>
<p>Ба ға ла у</p>	<p>1-бағалау критерий бойынша «Жұлдызшалар » әдісі арқылы бағаладым 2-бағалау критерий бойынша «Т диаграмма» әдісімен тексеріп, 3 тапсырмада дұрыс жауап болса жасыл түсті, 2 тапсырма дұрыс болса, сары түсті, 1 тапсырма немесе жауаптар бұрыс болса қызыл түсті тақтайшаны көтереді. «Т диаграмма» әдісі</p>
<p>Де нс ау лы қ же қа уі пс із ді к те хн ик ас ын са қт ал уы</p>	<p>Сергіту сәтін өткізу барысында қауіпсіздік ережелері сақталады. Денсаулығында ақауы бар балаларды ескеру</p>